

Dobczyce, dnia 31 marca 2022 roku

**Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
w tym ocena adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz ocena skuteczności
komórki ds. zgodności w Banku Spółdzielczym za 2021 rok**

Stosownie do zapisów § 35 ust. 3. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, Rada Nadzorcza dokonała oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz komórki ds. zgodności uwzględniając w szczególności:

1. informacje przekazywane przez Zarząd Banku o sposobie wypełnienia zadań w zakresie systemu kontroli wewnętrznej;
2. okresowe raporty stanowiska komórki ds. zgodności;
3. opinię Komitetu Audytu Banku;
4. informacje uzyskane od Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
5. wynik badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta;
6. wynik audytów wewnętrznych przeprowadzonych przez audytorów Systemu Zrzeszenia Banków Spółdzielczych;
7. ustalenia wynikające z czynności nadzorczych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego oraz wyniki oceny BION;
8. ilość i wysokość strat operacyjnych;
9. ilość przekroczeń limitów wewnętrznych;
10. ilość skarg i reklamacji w rejestrze;
11. wyniki systemu oceny punktowej dokonanej przez SSOZ BPS.

1. Informacja Zarządu o sposobie wypełnienia zadań w zakresie systemu kontroli wewnętrznej:

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej został zaprojektowany w sposób zapewniający osiągnięcie celów ogólnych Prawa Bankowego:

- skuteczność i efektywność działania Banku,
- wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System Kontroli Wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
- 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii;
- 3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

2. Ocena adekwatności i skuteczności funkcji kontroli

W 2021 roku w ramach funkcji kontroli pracownicy jednostek organizacyjnych przeprowadzali monitorowanie poziome oraz pionowe w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych. Monitorowania były wykonywane zgodnie z podziałem oraz częstotliwością wskazaną w Matrycy funkcji kontroli Banku Spółdzielczego w Dobczycach zatwierdzonej przez Zarząd Banku oraz Planu działania komórki ds. zgodności przyjętego przez Zarząd oraz zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą. Kontrolą wewnętrzną zostały objęte wszystkie procesy istotne funkcjonujące w Banku wskazane w Matrycy funkcji kontroli.

Monitorowanie pionowe oraz poziome w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych nie wykazało nieprawidłowości znaczących lub krytycznych. Wykryte nieprawidłowości o niskim priorytecie błędu nie generowały ryzyka znaczącego dla działalności funkcjonowania Banku, a tym samym dla adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Wszelkie wykryte nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych były korygowane poprzez wydanie zaleceń przez jednostki przeprowadzające monitorowanie.

Funkcja kontroli w Banku Spółdzielczym została oceniona jako adekwatna i skuteczna.

3. Ocena adekwatności i skuteczności komórki ds. zgodności

W strukturze organizacyjnej Banku wyodrębniono komórkę ds. zgodności – Specjalistę ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

Stanowisko to jest odpowiednio usytuowane w strukturze organizacyjnej Banku. Specjalista ds. zgodności i kontroli wewnętrznej podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu (podległość organizacyjna) i ma zapewniony dostęp do Rady Nadzorczej (podległość funkcjonalna).

W 2020 roku Specjalista ds. zgodności kontroli wewnętrznej realizował zadania określone w planie działań komórki ds. zgodności zatwierdzonym przez Zarząd oraz przyjętym przez Radę Nadzorczą m.in.

- dokonywał niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych,

- monitorował zgodność regulacji wewnętrznych i dokumentów przekazywanych klientom, kontrahentom i osobom trzecim z przepisami prawa,
- identyfikował i zapobiegał konfliktom interesów,
- koordynował zarządzanie przeciwdziałaniem wystąpienia nadużyć,
- nadzorował proces odpowiedzi na reklamacje i skargi klientów Banku;
- przeciwdziałał praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu,
- prowadził szkolenia wewnętrzne w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- okresowo (kwartalnie) dokonywał identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności,
- okresowo (kwartalnie) raportował wyniki identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorcze,
- współpracował z jednostkami organizacyjnymi Banku przy tworzeniu nowych produktów,
- prowadził rejestr nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
- monitorował zewnętrzne otoczenie prawne sektora bankowego,
- koordynował proces analizy luki prawnej przy opiniowaniu projektów nowych regulacji dotyczących sektora bankowego.

W głównej mierze po analizowaniu raportów kwartalnych oraz rocznych należy uznać, że działalność komórki ds. zgodności była adekwatna i skuteczna. Poziom ryzyka braku zgodności znajduje się na akceptowanym przez Bank poziomie.

Komórka jest odpowiednio podporządkowana organizacyjnie oraz posiada odpowiedni regulamin działania zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. Nie występuje konflikt interesów w działalności komórki oraz jej usytuowaniu w strukturze organizacyjnej.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego nie zgłaszał uwag co do działalności komórki ds. zgodności, jak również uwagi nie pojawiły się ze strony biegłego rewidenta oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Należy podkreślić, że Plan komórki ds. zgodności został zrealizowany zgodnie z harmonogramem oraz określonym w nim zakresie.

Działalność komórki ds. zgodności została oceniona jako adekwatna i skuteczna.

4. Informacje o wynikach ocen cząstkowych w zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej zgodnie z ustanowionymi przez Zarząd Banku kryteriami oceny

Lp	Obszar mający wpływ na ocenę SKW	Miernik wykonania	Krótki opis rzeczywistego wykonania	Ocena realizacji
Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS				
1	Osiągnięcie wskaźników określonych w Umowie SOZ	Do realizacji celu uznaje się poziom realizacji danego wskaźnika min. na poziomie 90%	W Banku nie zostały zrealizowane 2 z 14 wskaźników określonych w Załączniku nr 1 do Umowy Systemu Ochrony. Poniżej tego progu ukształtował się wskaźnik ROA netto oraz C/I z czego w każdym z nich osiągnięty został próg wykonania na poziomie ponad 90%. Przyjmując że wszystkie wskaźniki uzyskały minimalny poziom wykonania ustala się ocenę na poziomie 1.	1
2	Realizacja WPN	Do realizacji celu uznaje się poziom realizacji określony jako „realizuje” lub „realizuje z opóźnieniem”.	Nie dotyczy	
3	Ocena SKW w Systemie Ochrony (aktualna)	Zgodnie z Oceną dokonaną przez RN SSOZ BPS	Na podstawie Uchwały nr 10/3/2022 Rady Nadzorczej SSOZ BPS z dnia 16.03.2022 roku system został uznany jako adekwatny i skuteczny	1
4	Wynik oceny punktowej	Do realizacji celu uznaje się ocenę ogólną na poziomie w przedziale 1-2	Bank uzyskał na 31.12.2021 ocenę punktową 1,42	1
5	Wynik ostatniego badania audytowego	Do realizacji celu uznaje się ocenę ogólną na poziomie w przedziale 1-2	Ocena ogólna na poziomie 2	1
Urząd Komisji Nadzoru Finansowego				
6	Inspekcja KNF (aktualna)	Brak upomnień dla Zarządu Banku oraz brak uwag istotnych ani wniosków o przeklasyfikowanie kredytów	BRAK	1

7	Ocena Nadzorcza BION (aktualna)	BION – ocena w przedziale 1-2,0.	Ostatnia otrzymana przez Bank ocena BION – 2,0	1
Bank - wewnętrzny przegląd				
8	Wyniki kontroli/ przeglądów/ monitorowania realizowanych przez komórki wewnętrzne	Maksymalnie 3 błędy o priorytecie P2 wykryte w ramach testowania pionowego w ciągu roku, przy jednoczesnym trendzie malejącym/ brakiem trendu wzrostowego w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego Brak błęd z priorytetem P1	Brak wykrytych błędów na poziomach P1 i P2	1
9	Realizacja zaleceń poaudytowych oraz zaleceń UKNF	Brak zaleceń przeterminowanych.	Wszystkie zalecenia zrealizowane zgodnie z terminem	1
10	Realizacja celów strategicznych	Do realizacji celu uznaje się realizację celów strategicznych na poziomie 90% w wyznaczonych terminach oraz oczekiwanym zakresie	Cele strategiczne zostały zrealizowane na wyznaczonym poziomie	1
12	Realizacja planu finansowego	Do realizacji celu uznaje się poziom realizacji na poziomie 90% założonego wyniku finansowego	Plan finansowy na rok 2021 został zrealizowany	1
13	Straty operacyjne	Kwota start operacyjnych, po uwzględnieniu odzysku, nie przekraczają 5% wyniku finansowego brutto	Koszty netto 9,94 tys. zł. Wynik finansowy brutto 808 tys. zł.	1
14	Limity wewnętrzne	Do realizacji celu dopuszcza się max. 3 przekroczenia w ciągu roku wynikających wyłącznie z jednorazowych zdarzeń	W 2021 roku doszło do jednorazowego przekroczenia limitu z tytułu ryzyka walutowego (pozycja walutowa w EUR). Były to zdarzenia o charakterze przejściowym.	1
15	Skargi Klientów do KNF	Nie przekraczanie poziomu 5 skarg do KNF w roku	Bank nie posiada informacji o żadnej skardze, która wpłynęłaby do KNF	1
16	Skargi Klientów do banku	Nie przekraczanie poziomu 10 skarg do Banku w roku	Nie wystąpiły	1
17	Materializacja ryzyka reputacji	Brak strat finansowych z tytułu ryzyka reputacyjnego	Nie wystąpiła	1

Ogólna ocena Systemu Kontroli Wewnętrznej na podstawie średnich ocen cząstkowych z badanych obszarów oraz uwzględniająca opinię komitetu audytu wynosi 1. Według przyjętej skali (Załącznik nr 4) ocena jest **satysfakcjonująca**.

5. Podsumowanie

Na podstawie wyżej opisanych ocen cząstkowych, tj. oceny systemu kontroli wewnętrznej, oceny funkcji kontroli oraz komórki ds. zgodności stwierdza się, że:

- system kontroli wewnętrznej w Banku był adekwatny do wielkości i profilu działalności Banku,
- cele związane z funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej zostały zrealizowane,
- zaprojektowane mechanizmy kontrolne w sposób efektywny ograniczały zidentyfikowane ryzyka,
- skuteczność systemu kontroli wewnętrznej wykryła wystąpienie małej ilości nieprawidłowości,
- komórka ds. zgodności realizuje adekwatnie i skutecznie swoją funkcję, w sposób odpowiedni zarządza ryzykiem braku zgodności,
- monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych było realizowane zgodnie z matrycą funkcji kontroli,

Reasumując powyższe Rada Nadzorcza stwierdza, że w Banku Spółdzielczym funkcjonuje adekwatny i skuteczny System Kontroli Wewnętrznej.

Rada Nadzorcza

**RADA NADZORCZA
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO**
w Dobczycach

**ZASTĘPCA
PRZEWODNICZĄCEGO
RADY NADZORCZEJ**
Murzyn
Zofia Murzyn

**PRZEWODNICZĄCY
RADY NADZORCZEJ**
Sitarz
Włodzisław Sitarz

**SEKRETARZ
RADY NADZORCZEJ**
Murzyn Celina
Celina Murzyn